

Opschrift

Vergadering van 19 januari 2026

Nummer: 2026_MV_00065

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Bert Mispion: Oudejaarsavond en eindejaarsperiode

Raadslid(-leden):

Bert Mispion - groen

Bevoegd: Mathias De Clercq

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Tijdens de oudejaarsperiode zien we traditioneel een sterke toename van de verkoop, het bezit en het gebruik van vuurwerk en ander pyrotechnisch materiaal. Op de verkoop, het bezit en het gebruik ervan zijn lokale en bovenlokale regels van toepassing. Het bezit en gebruik op het openbaar domein is in Gent verboden via het politiereglement met een uitzondering tijdens oudejaarsnacht van middernacht tot 01u. Verkoop van illegaal pyrotechnisch materiaal in winkels of online is verboden.

Oudejaarsnacht leidt in vele Europese steden spijtig genoeg ook tot ongevallen en incidenten door vuurwerk maar ook tot ontsporend geweld en vandalisme en vraagt ook altijd om extra inzet van hulp-, preventie- en politionele diensten, ook in Gent.

In de commissies einde vorig jaar bespraken we uitvoerig de geplande inzet van deze diensten en middelen met aandacht voor zowel handhaving, controle, preventie als sensibilisering. Een brede multidisciplinaire aanpak is voor ons dan ook de enige goede aanpak van deze problematiek.

Er werden sensibiliseringsacties opgezet, de politie stond extra paraat, op locaties die erg gevoelig zijn voor incidenten werden tijdelijke camera's en ook jeugdwerkers en pleinpatrons ingezet.

Specifiek op het Van Beverenplein werd voor het eerst een initiatief opgezet op oudejaarsavond met extra animatie, activiteiten en sensibilisering voor jongeren.

Een brede multidisciplinaire aanpak vraagt ook om een brede multidisciplinaire evaluatie.

Vraag:

1. Hoe evalueert u de verschillende aspecten van de aanpak in Gent: handhaving, controle, preventie en sensibilisering?
2. Is er een multidisciplinair overleg voorzien bij deze evaluatie en zo ja, wanneer en kunnen die bevindingen daarvan met ons gedeeld worden?

3. Kan u inzicht geven in de menselijke en materiële schade door vuurwerkincidenten op oudejaarsavond op Gents grondgebied die ondanks alle inspanningen toch plaatsvonden? Met aandacht ook voor de incidenten daarvan waarbij hulpdiensten specifiek gevisieerd werden.
 1. Waren er in de dagen voordien en nadien ook incidenten?
4. Werden er in diezelfde periode specifieke handhavingsacties opgezet op het toezicht op de bepaling met betrekking tot de verkoop aan en het bezit van pyrotechnisch materiaal bij particulieren? Zo ja, kan u inzicht geven in de vaststellingen?

Antwoord

Samenvatting

De verschillende vragen tonen aan dat vuurwerk en veiligheid tijdens oudejaarsnacht een thema is dat sterk leeft. Ondanks incidenten was de situatie in Gent grotendeels beheersbaar en bleven zware rellen, zoals in andere grootsteden, uit. Dat is geen toeval, maar het resultaat van een geïntegreerde aanpak die inzet op preventie, bemiddeling én kordaat optreden. Ik wil daarbij uitdrukkelijk alle betrokken diensten en vrijwilligers bedanken.

Weken vooraf werd een uitgebreid veiligheidsplan uitgerold, met sensibiliseringscampagnes, vormingen, huisbezoeken en voordeurgesprekken bij risicogroepen, controles op illegaal vuurwerk. In de dagen voorafgaand aan oudejaarsnacht werden er ook extra bemiddelingsteams op het terrein ingezet en was er versterkte capaciteit om mogelijke overlast aan te pakken.

Op oudejaarsnacht zelf was er een versterkt politieel dispositief met tijdelijke camera's, drones, bemiddelingsteams, interventie- en arrestatieploegen, ondersteund door een multidisciplinaire commandopost. Voorafgaandelijk werden er afspraken gemaakt met de bestuurlijke en gerechtelijke overheid om snel en efficiënt te kunnen optreden. Waar nodig werd streng opgetreden. Elk vuurwerkincident en elke vorm van geweld wordt dan ook ten stelligste veroordeeld.

De meeste incidenten deden zich voor tussen 23u en 2u op enkele gekende locaties. Er vielen geen gewonden, wel materiële schade. In totaal werden 28 personen gearresteerd, waarvan 19 minderjarigen en vooral uit Gent zelf. Voor de minderjarigen zijn de ouders onmiddellijk ingelicht als wettelijke voogd. In kader van onze nazorg gaat de politie bij de minderjarigen en hun ouders ook een huisbezoek uitvoeren. De stijging van het aantal arrestaties ten opzichte van vorig jaar is het gevolg van een meer gerichte en gecoördineerde aanpak.

De politie registreert geen gegevens over etnische of migratieachtergrond; het beleid focust op gedrag en buurtcontext. Naast handhaving werd ook geëxperimenteerd met preventieve alternatieven, zoals het proefproject op het Van Beverenplein.

Ik beschouw deze aanpak als een 'proefproject': het verkeersvrij maken van een plein, lancering van activiteiten, inzet van vrijwilligers, 'pleinpatrons' en camerabewaking. Het doel is jongeren een alternatief bieden en zo incidenten voorkomen. Evenwel moet ik vaststellen dat incidenten uit voorgaande jaren zich opnieuw voordeden.

De vraag is dus vooral wat er wel mogelijk is om nog meer jongeren te overtuigen om dit fout gedrag aangestuurd door sociale media en door gelijkaardige feiten in andere steden en landen niet te stellen. De dienst Preventie voor Veiligheid en Politie blijven zich hierin verder verdiepen. De prioriteit ligt nu op bijsturen, door middel van evaluatie van wat werkte en wat niet.

Toch wil ik benadrukken dat ik samen met de politie tevreden ben dat de try-out plaats vond. We waarderen ook sterk de medewerkers en de vrijwilligers die dit op zich genomen hebben. Begin februari nodig ik de vrijwilligers en medewerkers uit om hen persoonlijk te bedanken en te luisteren naar hun ervaringen.

Onderzoek van de uitkomsten van dit experiment zal bepalend zijn voor volgende stappen. Afhankelijk van wat uit de evaluatie naar voren komt, zal de stad mogelijk uitbreiden met meer locaties of intensievere koppeling ouders–jeugdwerkers–scholen. Wat de vraag betreft rond de prioriteiten voor de volgende oudejaarsnacht, we zullen onze geïntegreerde aanpak blijven continueren. Deze aanpak heeft aantoonbaar impact op het beperken van spanningen en incidenten. Samen met alle betrokken partners zullen we de voorbije eindejaarsperiode evalueren en kijken waar we moeten bijsturen, waar we nog bijkomende inspanningen kunnen leveren.

Tot slot benadruk ik dat lokale maatregelen hun grenzen hebben zolang particulier vuurwerk vrij kan worden verkocht. Zolang mensen het vrij kunnen kopen, zullen ze het ook blijven gebruiken, verbod of niet. Zolang de verkoop van vuurwerk in België mogelijk blijft, is het voor lokale overheden dweilen met de kraan open. Daarom blijf ik pleiten voor een nationaal verbod op verkoop en gebruik van particulier vuurwerk. Zonder zo'n federale maatregel blijft lokale handhaving dweilen met de kraan open.

Mathias De Clercq
Burgemeester
